

REMISSVAR

2019-10-30

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet
Syrenvägen 7
362 51 Väckelsång

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Svar på remiss angående promemorian ”En strängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor” Ds 2019:14). JU 2019/02411/L4

Beredda tillfälle därtill avger Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet (”Förbundet”) härmed följande remissvar.

Förbundet välkomnar förslag som kan förebygga och beivra brott, särskilt sådana som sker med illegala vapen.

När det gäller de föreslagna ändringarna av straffskalor har förbundet ingen särskild åsikt annat än att straffen ska vara proportionella i förhållande till brotten. Förbundet har däremot invändningar mot förslaget i utredningen att klassa i stort sett samtliga vapen som ”särskilt farliga”. En sådan definition innebär att begreppet förlorar sin innebörd men öppnar samtidigt för risker för hanteringen av legala, registrerade vapen som används för exempelvis skytteidrott och jakt. Förbundet ser, baserad på hur hanteringen av vapenlicenser sköts idag, en betydande risk att en sådan klassificering skulle riskera leda till att Polismyndigheten avslog licensansökningar med hänvisning till vapnets ”farlighetsgrad”.

Förbundet avstyrker därför förslaget.

Förbundet menar även att det vore önskvärt att dela upp vapenlagen i två delar där de straffbestämmelser och regler som rör kriminell hantering av illegala, oregistrerade vapen förs till brottsbalken och de regler som rör den administrativa hanteringen av tillstånd för legala, registrerade vapen förs till en ny lag (”lag om vapentillstånd”).

Slutligen vill Förbundet påtala att utredningen har sådana brister att den inte är lämplig att fungera som underlag för lagstiftning. Bristerna består dels av missuppfattningar och felanvändning i tekniska frågor och en otillräcklig konsekvensanalys.

Roland Dahlman
Ordförande Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet
ordforande@sdssf.se

Om dynamiskt sportskytte

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundets verksamhetsutövande lyder, sedan förbundets grundande i Sverige 1977, under International Practical Shooting Confederations (IPSC) regelverk med fler än 100 anslutna länder över hela världen. Idag finns sporten representerad i samtliga länder inom Europeiska Unionen.

Årligen har det hållits hundratals dynamiska tävlingar i hela Europa (Sverige stod exempelvis i år värd för världsmästerskapet i dynamiskt sportgevär, som hölls i Kalskoga).

Dynamiskt sportskytte är i Sverige såväl en officiell försvarsmaktsidrott som en officiell polisidrott där respektive myndighet har var sitt årliga tjänstemästerskap, endast öppen för anställda vid Polismyndigheten eller vid Försvarsmakten (övrig tid tävlar alla tillsammans). Dynamiska Sportskytteförbundet organiserar och bemannar dessa tävlingar.

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet har sedan flera år ett samarbete med Försvarsmakten där förbundet understödjer Arméns vapenofficer/FM vid såväl centrala som lokala skjutinstruktörsutbildningar genom att tillhandahålla absolut spetskompetens avseende skjutteknik och handhavande för både pistol och gevär.

Årligen arrangerar förbundet försvarsmaktsmästerskap i dynamiskt sportskytte med pistol och gevär. Utöver detta anordnar förbundets lokala föreningar matcher – ofta i samarbete med förband i närheten – där FM-personal kan delta med sina tjänstevapen. Just denna möjlighet att kunna träna och tävla på fritiden med tilldelade tjänstevapen på ett ändamålsenligt sätt är ett mycket efterfrågat komplement i dagsläget, då både tid och tillgång till skjutbanor/skjutfält inte räcker till för att FM-personalen ens ska kunna upprätthålla skjutskicklighet på tjänstetid – än mindre att utveckla den genom löpande tävlingsverksamhet, utbildning och kompetensutveckling.

Förbundets ställningstagande

Förbundet menar att det är angeläget med effektiva åtgärder för att förebygga och beivra brott, i synnerhet brott med illegala vapen.

När det gäller de föreslagna ändringarna av straffskalor har förbundet ingen särskild åsikt annat än att straffen ska vara proportionella i förhållande till brotten. Dock kan konstateras att det förslag om ändring av i Vapenlagen 9 kap 1§ 2 stycket där utredaren vill klassificera vapen efter farlighetsgrad riskerar att få allvarliga konsekvenser för den legala vapenhanteringen i Sverige. Det skulle då negativt påverka förbundets verksamhet.

Utredningens syfte med ändringen anges vara ett åstadkomma att fler vapenbrott klassas som grova eller synnerligen grova genom att fler vapen anses särskilt farliga. Förbundet konstaterar dock att den definition av "särskilt farliga" vapen som ges, omfattar i stort samtliga vapen som idag används för idrottsligt skytte och jakt i Sverige. Det enda undantaget skulle vara repetervapen i kaliber .22LR utan kikarsikte, ljusförstärkare eller ljuddämpare. En sådan definition är närmast löjväckande och gör också att begreppet "särskilt" (som i alla andra sammanhang syftar på en mindre del av något) helt förlorar sin innebörd.

I kombination med förslaget att brott med vapen som är "särskilt farliga" skulle räknas som grovt vapenbrott innebär förslaget också att samtliga vapenbrott utom de undantagsfall där repetervapen i kaliber .22LR utan kikarsikte, ljusförstärkare eller ljuddämpare används skulle bli grova. Det skulle dels innebära att de övriga kriterierna för om gärningen skulle bedömas som grov skulle bli meningslösa, dels skulle i princip inga vapenbrott av normalgrad eller ringa vapenbrott kan begås. Det kan knappast vara avsikten med förslaget.

Förbundet befarar även, baserat på hur hanteringen av vapenlicenser fungerat de senaste 10 åren, att en sådan skrivning skulle riskera att användas av Polismyndigheten för att avslå vapenlicensansökningar med hänsyn till vapnets "farlighet".

Vidare kan de praktiska följderna av en sådan regel där vapnets "farlighet" styr om brott anses grova och där i princip alla vapen som används för legitima ändamål räknas som "farliga" bli andra än de förutsedda. Kriminella får sällan en särskild påföljd för vapenbrott (den som döms för rån får inte något extra straff för innehavet av pistolen som användes och den som skjuter ihjäl någon i en uppgörelse får inte heller något straff för att ett vapen användes. De döms för rån, respektive mord). Det innebär att de nya straffbestämmelser som föreslås i stor utsträckning skulle riskera att drabba i övrigt laglydiga personer som begått misstag vid exempelvis licensförnyelse. Att missa att lämna in förnyelseblanketten för en pistol i tid skulle med regeringens förslag riskera att ses som ett grovt vapenbrott och föranleda fängelse. Detta för något som i objektiv mening är en administrativ förseelse av bagatellkaraktär (som att inte lämna in sin deklaration i tid). Att klassa sådant som ett brott som ger fängelse kan knappast anses vara påkallat.

Förbundet noterar vidare att man skulle kunna uppnå det avsedda resultat – men utan att skapa problem för de legala vapenägarna, genom att justera straffskalan för vapenbrott.

Brister i utredningen

Förbundet vill också påtala att utredningen har sådana brister att den inte är lämplig som underlag för lagstiftning. Förbundet kan där som exempel nämna att den tar upp vapentyper som inte existerar ("halvautomatiska kulsprutevapen") och att mynningsenergi för ammunition i kaliber 9x19 mm är felaktigt angiven. Förslagen i utredningen saknar dessutom, trots långtgående konsekvenser och risker för legitim verksamhet, konsekvensbeskrivningar rörande detta.

Förslag om uppdelning av vapenregleringen

Vapenlagen, namnet till trots, handlar huvudsakligen om olika administrativa procedurer för hur man ska få vapenlicens för jakt, idrottsskytte eller samling. Vidare regleras hur vapenägare ska förfara vid förvaring, överlåtelser och liknande. Med undantag för straffbestämmelsen, handlar vapenlagen över huvud taget inte om kriminellas hantering av illegala, oregistrerade vapen.

Denna sammanblandning leder till felaktiga uppfattningar om vad som är vapenbrott, vilket kan leda till felaktiga policyåtgärder. De allra flesta är av uppfattningen att ett vapenbrott handlar om

vapensmuggling, mord eller terrorism. Ytterst få känner till att vapenbrott idag ofta handlar om en felaktigt ifylld eller sent inskickad blankett. Dagens vapenlag kan därför liknas med att till exempel narkotikaförsäljning och läkemedelsutveckling skulle regleras i samma lag. Därmed skulle en forskare i medicin, som gjorde misstag vid ifyllandet av blanketter, riskera åtal med samma brottsrubricering som en påkommen och gripnen narkotikalangare. I nämnda fall skulle de flesta direkt se det orimliga, men dessvärre är det den ordning vi har när det gäller vapen.

Det är stötande mot det allmänna rättsmedvetandet att innehav av illegala, oregistrerade och skarpladdade kulsprutor åtalas enligt samma lagparagraf som när en jägare fyllt i en blankett på fel sätt eller en skytt lämnat in en licensförnyelse för sent.

Förbundet vill påtala att det finns en enkel lösning på problemet som gör det möjligt att rikta skarpare åtgärder mot kriminellas användning av illegala vapen, utan att man på köpet riskerar att jägare och skyttar som begår administrativa misstag behöver frukta allvarliga konsekvenser.

Förbundet menar att man i lagstiftningen bör skilja på straffbestämmelser rörande kriminellas hantering av illegala vapen och de administrativa bestämmelserna rörande de legala. Den första delen som rör kriminell verksamhet borde ingå i brottsbalken medan den administrativa delen – som utgör den absoluta merparten av den nuvarande vapenlagen – döps om, exempelvis till "Lag om tillåtna vapen".